

”Samsjuklighetsreformen” – från delar till helhet

- En reform för samordnade, personcentrerade insatser för personer med skadligt bruk beroende och samsjuklighet

Zophia Mellgren, Samsjuklighetsdelegationen
NPO psykisk hälsa 6 maj 2026

Samsjuklighetsreformen – stegvis genomförande och ett långsiktigt utvecklingsarbete

Steg 1 Proposition En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd

Stödjande uppdrag – utvecklingsarbete, uppföljning

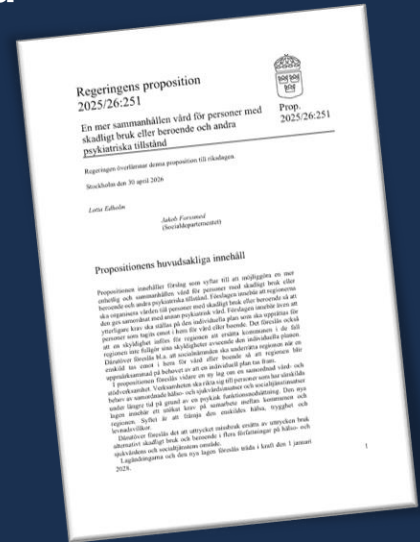
Steg 2 Tvångsvården och andra kompletteringar

- Ds – remiss – lagrådsremiss – proposition

Proposition 2025/26:251 En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd

- Tydliggörande av ansvarsfördelning
- Krav på samordnad behandling alla psykiatriska tillstånd
- Mer fokus på skadereducerande insatser – sprututbyten psykisk, fysisk hälsa
- Hälsa- och sjukvårdens ansvar på HVB
- Krav på samordnad vård- och stödverksamhet genom ny lag
- Överenskommelser om samverkan vid alla placeringar utanför det egna hemmet
- Begreppet skadligt bruk eller beroende
- Omfördelning mellan kommun och region – BP27
- Lagstiftning föreslås träda i kraft 1 januari 2028

Proposition 2025/26:251
[En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk och beroende och andra psykiatriska tillstånd](#)

Uppdrag till Socialstyrelsen att stödja reformen

Utöver får SoS inom ramen för uppdraget även initiera och genomföra andra insatser som kan underlätta och stödja

RU SoS
S2026/00382

- beskriva vilka insatser vid skadligt bruk och beroende som bör definieras som behandling respektive stöd*
- kunskapsstöd för samordningen av hälso- och sjukvård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd
- uppdatera de nationella riktlinjerna för missbruk och beroende
- kunskapsstöd för samordnande vård- och stödverksamheter
- ge stöd till kommuner och regioner för att etablera och driva samordnade vård- och stödverksamheter
- ta fram/tillgängliggöra webbutbildningar och andra digitala stöd för kompetensutveckling
- ta fram statistikunderlag ...till kommuner och regioner för att de ska kunna genomföra lokala och regionala läges- och behovsanalyser och som även bidrar till nationell lägesbild

Myndighetsgemensam plan för en bättre beroendevård och ett stärkt förebyggande arbete

Syfte

Planen har två huvudsakliga syften, att bidra till:

- ett **stärkt förebyggande** arbete och tidiga insatser, särskilt riktat mot **barn och unga**
- en **bättre beroendevård i hela landet**, med fokus på att **stödja genomförandet av samsjuklighetsreformen** (SOU 2021:93)

Uppdraget ges till 9 myndigheter:

Redovisas
1 juni 2026

Dialog om stöd till genomförande

- Frågor funderingar?
- Kunskapsstyrning – hur kan NPO/RPO:er NAG:ar bidra? VIP:ar var kommer de in?
- Kompetensutveckling – vad behöver finnas med?
- Andra medskick?

Tack för att ni lyssnat!

Zophia Mellgren
Zophia.Mellgren@regeringskansliet.se

